

Vleermuis- & huismusonderzoek

Prins Bernhardstraat 47-53 Silvolde

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Vleermuis- en huismusonderzoek Prins Bernhardstraat 47-53

In het kader van Wet natuurbescherming

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: KlaassenGroep BV
Contactpersoon: R. Egging
 Postbus 39
 7090 AA Dinxperlo

Projectnummer en versie: 1652, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 22-10-2018
Ligging projectgebied: Prins Bernhardstraat 47-53 Silvolde		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

E: info@natuurbankoverijssel.nl
T: 0543-451142 / 0614-435700

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Doel.....	3
2 Het plangebied.....	4
2.1 Situering.....	4
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	4
2.3 Potentiële geschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen en huismus.....	4
3 Het onderzoek	5
3.1 Methode.....	5
3.2 Resultaten.....	6
3.3 Wettelijke consequentie.....	7
4 Samenvatting en conclusies	8

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Er zijn concrete plannen voor sloop/verbouw van enkele gebouwen op het adres Prins Bernhardstraat 47-53 te Silvolde. Omdat de aanwezigheid van nestplaatsen van de huismus en verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen bebouwing niet uitgesloten kan worden, is specifiek veldbiologisch onderzoek verricht naar de functie van de te slopen bebouwing voor huismus en vleermuizen. Nesten van de huismus en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarond beschermd en mogen alleen met een ontheffing van de Wet natuurbescherming beschadigd worden.

1.2 Doel

Om de functie van de te slopen/verbouwen gebouwen voor vleermuizen en huismussen vast te kunnen stellen is specifiek onderzoek uitgevoerd in september 2017 en de periode april-september 2018. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2017¹, zoals opgesteld door GAN, de Zoogdiervereniging en het Netwerk Groene Bureaus en de handleiding broedvogelonderzoek van Sovon.

Onderzoeksvraag

Het onderzoek is uitgevoerd om antwoord te geven op onderstaande onderzoeksvragen:

1. *Welke functie(s) hebben de gebouwen in het plangebied voor vleermuizen? Welke soorten en hoeveel dieren bezetten een verblijfplaats in het gebouw?*
2. *Welke functie(s) hebben de gebouwen in het plangebied voor huismussen? Hoeveel huismussen nestelen in de bebouwing?*

¹ Dit protocol is ook in 2018 geldig.

2 Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd aan de Prins Bernhardstraat 47-53 te Silvolde. Het ligt in de bebouwde kom van Silvolde en wordt aan alle zijden omgeven door stedelijke bebouwing

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat volledig uit bebouwing. Op onderstaande luchtfoto wordt de begrenzing van het plangebied aangeduid.

Detailopname en begrenzing van het plangebied. De begrenzing van het plangebied wordt met de gele lijn aangeduid.

Impressie van het plangebied.

2.3 Potentiële geschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen en huismus

In het plangebied worden drie type gebouwen onderscheiden.

- Een industrieel gebouw. Dit gebouw is gebouwd van bakstenen, heeft een plat dak en is gedekt met bitumen dakleer. Het gebouw beschikt over een (holle) spouw. Het gebouw wordt als een weinig geschikte potentiële verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd en als een ongeschikte nestplaats voor de huismus.
- Een bakstenen gebouw met een schuin dak. Het gebouw beschikt over een schuine kap welke gedekt is met dakpannen. Het gebouw beschikt niet over een holle spouw. Het gebouw wordt als een weinig geschikte verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd, maar wel als een potentiële nestplaats voor huismussen.
- Een bakstenen gebouw met plat dak. Dit gebouw beschikt over een (holle) spouw welke toegankelijk is via open stootvoegen. Het gebouw wordt als een ongeschikte nestplaats voor huismussen beschouwd, maar als een potentiële verblijfplaats voor vleermuizen.

Vleermuizen, die een spouw benutten als verblijfplaats, kunnen deze spouw benutten als zomer-, winter-, kraam-, en paarverblijfplaats. Soorten die mogelijk een verblijfplaats in het plangebied bezetten zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger.

3 Het onderzoek

3.1 Methode

Vleermuizen

Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragsingsfunctie (type:Pettersson D240x) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden voor ons hoorbaar gemaakt. Wanneer op basis van frequentie, klank en ritme niet met 100% zekerheid de soort bepaald kon worden, is een opname gemaakt op een extern opname apparatuur (type: Zoom H2n). Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsaamenstelling en gebiedsgebruik. Tijdens het laatste bezoek had de onderzoeker ook de beschikking over een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion xq28).

Het onderzoek is uitgevoerd door Ing. P. Leemreize. Deze onderzoeker is sinds 2009 actief betrokken bij vleermuisonderzoek in Nederland en reeds 32 jaar actief betrokken bij vogelonderzoek. Jaarlijks onderzoekt hij 15-20 van dergelijke locaties op de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen. Naast beroepsmatig onderzoek is hij ook vrijwillig actief bij vleermuisonderzoek (monitoring). Zo telt hij jaarlijks twee maal een route in de Achterhoek op vleermuizen in het kader van het Meetnet Ecologische Monitoring. Dit onderzoek wordt gecoördineerd door de Zoogdiervereniging, in samenwerking met het CBS. Tevens is hij bestuurslid van de Vleermuiswerkgroep Gelderland. Als vogelonderzoeker is hij betrokken bij verspreidingsonderzoek naar broedvogels, winter- en trekvogels en doet hij onderzoek naar de roodborsttapuit en nachtzwaluw.

Het onderzoek is opgezet om duidelijkheid te krijgen over de functie van de bebouwing in het plangebied als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Het onderzoek is afgestemd op het mogelijk voorkomen van de volgende soorten:

- Gewone dwergvleermuis. Onderzoek naar zomer-, kraam- en paarverblijfplaats;
- Ruige dwergvleermuis. Onderzoek naar zomer- en paarverblijfplaats;
- Laatvlieger. Onderzoek naar zomer- en kraamverblijfplaats;
- Gewone grootoorvleermuis; Onderzoek naar zomer- en kraamverblijfplaats;

Het onderzoek is uitgevoerd door te posten met een batdetector nabij het te slopen gebouw. De onderzoeker heeft het onderzoeksgebied te voet bezocht waarbij specifiek gelet is op uit- en invliegende dieren.

Bezoeken

In totaal zijn vijf verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in juni en juli zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, het bezoek in augustus en september voor het vaststellen van paarverblijven (van de gewone dwergvleermuis). De toegepaste onderzoeksmethode is gebaseerd op het vleermuisprotocol 2017. In onderstaande tabel worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

bezoekdatum	tijdstip	Doel	Weersomstandigheden
4-9-2017	22:00-0:00	Paarverblijfplaats	Onbewolkt, 22 °C, droog, windstil.
30-5-2018	21:45-0:10	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 25°C, droog, windstil
18-6-2018	22:00 – 0:00	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 18°C, droog, wind 1-2 Bft.
10-7-2018	3:30-5:30	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Onbewolkt; 13°C, droog, windstil
27-9-2018	20:00:22:00	Paarverblijfplaats	half bewolkt, droog, 16°C, windstil

Bezoekschema vleermuisonderzoek in het plangebied.

Huismus

Het onderzoeksgebied is twee maal bezocht in verband met het onderzoek naar de huismus. Daarbij is gelet op aanwijzingen die op de aanwezigheid van een nest in de bebouwing duiden zoals tjilpende mannetjes, voedselvluichten van volwassen dieren van en naar het nest en bedelende jongen. Ook tijdens de bezoeken aan het plangebied, in verband met onderzoek naar vleermuizen, is gelet op territoriumindicerend gedrag van huismussen. Met het huismusonderzoek is gebruik gemaakt van een verrekijker (Zeiss 10x40b).

bezoekdatum	tijdstip	Doel	Weersomstandigheden
20-3-2018	11:00-12:00	Nesten huismus	Nvt
16-5-2018	14:00-15:00	Nesten huismus	Nvt

Bezoekschema huismusonderzoek in het plangebied.

3.2 Resultaten

Vleermuizen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in het plangebied.

Tijdens alle bezoeken zijn er foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen ten westen en noordwesten van het plangebied en tijdens twee avondbezoeken zijn kortstondig 2-3 foeragerende laatvliegers waargenomen. Op 30 mei 2018 werd fraai waargenomen dat 3 laatvliegers en 5 gewone dwergvleermuizen, vanuit hun verblijfplaats, welke ten noordoosten van het plangebied liggen, richting het plangebied vlogen om te gaan foerageren rond de tuinbeplanting ten westen en noordwesten van het plangebied.

Waarnemingen van vleermuizen buiten het plangebied.

Conclusie

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in de bebouwing in het plangebied. Door het slopen van de bebouwing in het plangebied, worden geen vleermuizen verwond of gedood en worden geen verblijfplaatsen beschadigd of vernield.

Het onderzoek is conform het vleermuisprotocol 2017 uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden. Op basis van het uitgevoerde onderzoek zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats in het plangebied bezetten. Het slopen van bebouwing in het plangebied leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming.

Met de uitvoering van nader onderzoek naar de functie van het plangebied voor vleermuizen heeft initiatiefnemer voldaan aan de zorgplicht (ex. Art. 1.11) zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming.

Huismus

Er zijn in het plangebied geen rust- of nestplaatsen van de huismus vastgesteld.

3.3 Wettelijke consequentie

Vleermuizen

Verblijfplaats

Vleermuizen bezetten geen verblijfplaats in het plangebied. Het slopen/verbouwen van bebouwing leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing in het kader van de Wnb aangevraagd te worden.

Foerageergebied

Het plangebied heeft geen betekenis als foerageergebied van vleermuizen. Het slopen/verbouwen van bebouwing leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing in het kader van de Wnb aangevraagd te worden.

Vliegroute

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een vliegroute van vleermuizen. Het slopen/verbouwen van bebouwing leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing in het kader van de Wnb aangevraagd te worden.

Huismus

Huismussen bezetten geen rust- of nestplaats in het plangebied. Het slopen/verbouwen van bebouwing leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing in het kader van de Wnb aangevraagd te worden.

Het onderzoek is volledig en volgens de daarvoor geldende protocollen uitgevoerd onder gunstige (weers)omstandigheden.

4 Samenvatting en conclusies

In september 2017 en in de zomer van 2018 is de functie van de bebouwing in het plangebied voor vleermuizen en huismussen onderzocht. Er zijn geen aanwijzingen gevonden die erop duiden dat vleermuizen een verblijfplaats of huismussen een nestplaats bezetten in het gebouw. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de daarvoor geldende protocollen en zijn onder gunstige weersomstandigheden uitgevoerd.